

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/112/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216202231
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8216202231.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Bardejove sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v právnej veci manželky: D. E., Z.. X.X.XXXX, K. B. A.. Z. XXX/XX, XXX XX B., zast. JUDr. Evou Hudákovou, Dlhý rad 17, 085 01 Bardejov a manžela: X. E., Z.. X.X.XXXX, A.. Z. XXX/XX, XXX XX B., zast. JUDr. Ivan Savčák, advokát, Partizánska 45, 085 01 Bardejov, o rozvod manželstva t a k t o

rozhodol:

Manželstvo D. E., rod. O., nar. X.X.XXXX a X. E., nar. X.X.XXXX, uzavreté dňa X.X.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu E., vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XX, pod poradovým číslom XX rozvádza.

Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania p r á v o.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným 27.4.2016 sa manželka - navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva, ktoré s manželom uzavrela X.X.XXXX. Návrh odôvodnila stratou citového vzťahu k manželovi, absenciou intímneho spolužitia, nedostatkom úcty a vzájomných prejavov slušnosti, ďalej skutočnosťou, že spolu nevedú spoločnú domácnosť, nehospodária s finančnými prostriedkami spoločne, deti pochádzajúce z manželstva sú plnoleté a samostatné a že ďalšie spolužitie s manželom si nevie predstaviť. Tvrdila, že manželstvo účastníkov je trvalo a vážne rozvrátené a jeho prípadné obnovenie je vylúčené a preto mediáciu ako aj návštevu psychologickej poradne pre prekonanie krízy vylučovala.

2. Manžel sa k návrhu, ktorý mu bol účinne doručený do vlastných rúk dňa 24.5.2016 písomne vyjadril podaním z 10.6.2016. V ňom uvádzal, že počas manželstva dlhodobo turnusovo pracoval v zahraničí a po príchode domov zabezpečoval finančne potreby rodiny a zveľaďoval spoločnú zdieľanú domácnosť. Tvrdil, že vážnejšie nezhody v manželstve nastali 5 rokov pred podaním návrhu na rozvod manželstva, preto zanechal turnusovú prácu v zahraničí, avšak následne sa dozvedel o mimomanželskom vzťahu svojej manželky v čase podania návrhu s F. I.. Tvrdil, že manželka nehospodárne nakladala s finančnými prostriedkami, ktoré jej zanechával pre potreby domácnosti, ďalej že v čase podania návrhu nehospodárili spoločne a každý sám sa staral o zabezpečenie svojich potrieb, že navrhovateľka sa pred podaním návrhu aj reálne odsťahovala zo spoločnej domácnosti, jeho snaha o záchranu manželstva je bez jej spätnej väzby, resp. je sprevádzaná prehnanými reakciami spojenými s verbálnymi a fyzickými útokmi. Uznával, že manželstvo účastníkov je vážne narušené a dlhodobo prežíva krízu, avšak pred prípadným rozvodom manželstva žiadal súd umožniť účastníkom pokúsiť sa o prekonanie tohto stavu nariadením absolvovania psychologickej poradne.

3. V priebehu konania manželka navyše tvrdila, že s manželom sa dlhodobo nekontaktuje, nežijú spolu, nevedú spoločnú domácnosť, z domu sa vystahovala a pre dlhú dobu od opustenia spoločnej domácnosti, neprekonateľné rozdiely a neveru nie je možná obnova manželského spolužitia, pretože je

trvalo rozvrátené, reálne aspoň 7 rokov nefunguje a neplní svoj spoločenský účel. Manželom tvrdená mimomanželská známosť manželky, ktorú mali preukázať ním dodatočne navrhovaní svedkovia o rozvrate manželstva svedčia o existencii dôvodov pre vyhovenie návrhu. Tvrdila, že počas spoločného života ju manžel ponižoval, urážal, nevážil si ju, považoval ju za slúžku, ďalej že dvaja z troch spoločných synov s ním prerušili akýkoľvek kontakt. Tvrdila tiež fyzické napadnutie manželom, na potvrdenie čoho predložila súdu lekársku správu z 27.2.2016. Popierala manželom tvrdené nadmerné požívanie alkoholických nápojov.

4. Manžel v priebehu konania svoje stanoviská dopĺňal v tom smere, že ako manžel ani otec rodiny nepochybil a príčiny rozvratu manželstva sú výlučne na strane navrhovateľky a tieto spočívajú v jej nevere ako aj udržiavaní priateľských vzťahov s osobami podporujúcimi ju v ukončení manželstva rozvodom. Tvrdil, že manželka počas manželstva vyvolávala hádky, osočovala ho, ohrozovala ho nožom a zhoršovala jeho morálny kredit v očiach ďalších osôb, ďalej že návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov pred podaním návrhu na rozvod podal výlučne pre nehospodárne nakladanie manželky so spoločným majetkom. Uznával, že navrhovateľka voči nemu pociťuje neprekonateľný odpor, namietal však ponižovanie manželky jeho osobou. K fyzickému incidentu medzi manželmi tvrdil, že na lekárskom ošetrovaní bol v sobotu ráno aj večer (27.2.2016) a v pondelok (29.2.2016) bol hospitalizovaný, o čom predložil lekársku prepúšťaciu správu z 2.3.2016.

5. V rámci tohto konania súd po vypočutí účastníkov vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 5C/112/2016-48 z 19.1.2017, ktorým manželstvo účastníkov rozviedol a žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal. Označený rozsudok bol na odvolanie manžela zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 8Co/36/2017-71 z 28.11.2017 pre nedostatočné odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku v rozpore s § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

6. Na základe dodatku č. 2 k rozvrhu práce Okresného súdu Bardejov na rok 2020 z 23.12.2019 bola vec 8.1.2020 náhodným výberom pomocou technických prostriedkov pridelený novému zákonnému sudcovi, ktorý vydal tento rozsudok.

7. Súd vo veci vykonal pojednávanie 19.1.2017, 17.4.2018, 29.11.2018 a 27.2.2020 na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom manželov, syna L. pochádzajúceho z manželstva, oboznámením originálu sobášneho listu, spisu 5C/111/2016 vo veci zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ostatných listín predložených účastníkmi do spisu. Súd zamietol návrh na vykonanie dokazovania výsluchmi F. I. a Š. O. z dôvodu, že títo boli na návrh manžela opakovane predvolávaní na nariadené pojednávania, ani jedného z nariadených termínov sa nezúčastnili a preto bol tento postup odôvodnený aplikáciou § 198 ods. 3 C.s.p. Ich výsluch súd nepovažoval za potrebný aj s prihliadnutím na obsah ich písomných vyjadrení z 21.5.2019, 22.5.2019, 10.7.2019, 9.9.2019, 16.12.2019, 23.12.2019, 4.2.2020 a 11.2.2020, ako aj s prihliadnutím na dôkazy vykonané do dňa vydania rozhodnutia súdu, ktoré súd považoval za postačujúce pre meritorne rozhodnutie o uplatnenom návrhu. Z obdobných dôvodov súd nepovažoval za potrebný ani výsluch F. P. B. k skôr ordinovanej liečbe manželov, keďže otázky manželom tvrdeného ochorenia a jeho liečby neboli z hľadiska účastníkmi tvrdených dôvodov rozvratu manželstva pre konečné závery o rozvrate manželstva medzi účastníkmi relevantné. Vo vzťahu k svedkyni F. U. O. okrem už prezentovaných dôvodov si navyše účastník navrhujúci jej výsluch nespĺnil základnú procesnú povinnosť riadneho označenia svedka dátumom jej narodenia a trvalého bydliska, čo súdu znemožnilo aj prípadné predvolanie tejto svedkyne na pojednávania nariadené súdom a zistenie jej adresy prostredníctvom registra obyvateľov. Bez ohľadu na nevykonanie týchto dôkazov, považoval súd vzhľadom na stav konania a v ňom zistené a vykonaným dokazovaním overené skutočnosti za dostatočné pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Preto by bolo ďalšie odročenie pojednávania za účelom ich vykonania v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania.

8. Na základe vykonaného dokazovania bol vo veci zistený nasledovný skutkový stav.

9. Z výsluchu navrhovateľky dňa 19.1.2017 súdu vyplynulo, že z manželstva pochádzajú traja synovia, ktorí sú plnoletí, že s manželom spolu dlhšiu dobu nežijú, ďalej že pracovne pôsobi v zahraničí, že počas návratu do miesta pôvodného trvalého sa v spoločnej domácnosti s manželom nezdržiava, pretože si nerozumejú a že približne 2 roky má nadviazanú mimomanželskú známosť na území Slovenska. Príčinu rozpadu manželstva videla v správaní manžela, ktorý jej mal vulgárne nadávať (konkrétne mal vysloviť,

že „prišla s igelitkou a s touto aj odíde“). Pri výsluchu potvrdzovala, že manžel na ňu podal trestné oznámenie, ktoré následne stiahol.

10. V rámci svojho výsluchu pred súdom manžel uvádzal, že pokiaľ by manželka nemala kamarátky, ktoré sú rozvedené, k návrhu na rozvod manželstva by nedošlo. Tvrdil vulgárne nadávky manželky voči nemu, taktiež fyzický atak z jej strany ako aj jej nadmerné požívanie alkoholických nápojov. Odmietal, že by neprispieval na chod spoločnej domácnosti.

11. Z výsluchu L. E., syna účastníkov bolo zistené, že rodičia spolu dlhodobo nežijú (v čase konania výsluchu tvrdil, že tomu je 3 roky), matka pracuje dlhodobo v Rakúsku, kde odišla kvôli zárobku, v meste Bardejov trávi svoje dovolenky 4-5 týždňov v roku, kedy žije na ubytovni. Vypovedal, že v spoločnosti rodičov sa opakovali situácie tichej domácnosti a hádok, ponižovania matky otcom, vulgárneho správania otca k nemu aj matke. K hospodáreniu v spoločnej domácnosti udával, otec od matky v minulosti požadoval preplácať bločky za realizované nákupy.

12. Z písomných podaní navrhovanej svedkyne Š. O. (matky navrhovateľky) k postupne nariadovaným termínom pojednávaní z 21.5.2019, 9.9.2019, 16.12.2019, 4.2.2020 vyplýva, že podľa menovanej účastníci konania dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti, manželstvo neplní svoj účel a neexistuje žiadna nádej na zotrvanie manželstva.

13. Z písomných podaní navrhovaného svedka F.Z. I. k postupne nariadovaným termínom pojednávaní z 22.5.2019, 10.7.2019, 23.12.2019 a 11.2.2020 vyplýva, že svoj výsluch považoval za neštandardný a bezpredmetný s poukazom na to, že nie je s účastníkmi konania v osobnom ani rodinnom vzťahu a k veci sa nemá ako vyjadriť.

14. Z písomného podania pôvodne navrhutej svedkyne K. E. (manželovej matky) vyplýva, že menovaná nemá poznatky o spoločnom živote účastníkov.

15. Z doloženého sobášneho listu manželov z 15.4.2016 bolo zistené, že účastníci tohto konania uzavreli manželstvo X.X.XXXX a je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu E. o zväzku XX, ročníku XXXX, na strane XX, pod por. č. XX.

16. Z lekárskeho potvrdenia vystaveného NsP Sv. Jakuba n.o. z 27.2.2016 vyplýva poranenie ľavého kolena navrhovateľky. Z lekárskej prepúšťacej správy z 2.3.2016 vyplýva hospitalizácia manžela v období od 29.2.2016 do 2.3.2016 s podozrením na komočný syndróm (otras mozgu) a jeho prepustenie so záverom bez traumatických zmien v intrakráriu a na skelete, resp. so záverom možného postkomočného syndrómu.

17. Podľa zápisnice o pojednávaní konanom 26.8.2019 vo veci vedenej tunajším súdom pod sp. zn. 5C/111/2016 (vo veci zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva) procesná strana manžela (v uvedenom spore vystupujúceho ako žalobca) tvrdila stav absolútnej nedôvery majúci za následok nemožnosť relevantným spôsobom komunikovať v otázkach týkajúcich sa spoločného majetku ako aj dlhodobé samostatné hospodárenie oboch manželov a odsťahovanie sa manželky zo spoločnej domácnosti. Procesná strana manželky (v uvedenom spore vystupujúca ako žalovaná) tvrdila, že manželka nežije s manželom v spoločnej domácnosti od r. 2015, každý samostatne hospodári so svojimi príjmami a že si chce zabezpečiť trvalé bývanie. Tunajší súd v danej veci rozhodol rozsudkom č. k. 5C/111/2016-131 z 26.8.2019, ktorým zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo manželov účastníkov tohto konania, pričom voči rozsudku sa vzdali obe strany práva na podanie odvolania, v dôsledku čoho rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.8.2019.

18. Podľa § 92 Civilného mimosporového poriadku na konanie o rozvod manželstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode mali manželia posledné spoločné bydlisko, ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Inak je miestne príslušný všeobecný súd toho manžela, ktorý návrh nepodal. Ak takto príslušnosť súdu nemožno určiť, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

19. Podľa čl. I základných zásad Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobrou. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

20. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní, v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

21. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

22. Podľa § 22 Zákona o rodine (č. 36/2005 Z. z.) možno k zrušeniu manželstva rozvodom pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

23. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

24. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

25. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

26. Podľa vyššie citovaných ustanovení relevantných právnych noriem je predpokladom rozvodu manželstva existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi a neexistencia perspektívy obnovenia spolužitia. Súd musí zistiť príčiny rozvratu a prihliadať na ne, samotné príčiny rozvratu - ak rozvrat existuje - sú však už pri rozhodovaní o rozvode nepodstatné. Podľa judikatúry sú pri posudzovaní existencie rozvratu manželstva rozhodné v podstate hľadiská morálky spoločnosti (R 6/1970).

27. V prerokovanej veci z vykonaného dokazovania vyplýva, že manželstvo účastníkov už po dlhší čas a aj v súčasnej dobe neplní svoj účel. Manželia pomerne dlhú dobu (podľa zistení súdu približne 5 rokov) spolu nežijú, manželka sa zo spoločnej domácnosti natrvalo odsťahovala, manželia dlhodobo nemajú spolu žiaden intímny život, čo medzi stranami sporné ani nebolo. Manželia tiež dlhodobo nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nehospodária s majetkom ani vzájomne so svojimi príjmami, čo potvrdzuje aj priebeh a výsledky už skôr skončeného súdneho konania o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 5C/111/2016. Z dokazovania tiež vyplýva, že manželia si spoločne v ničom nepomáhajú, nestarajú sa spoločne o deti, keďže tieto už dosiahli plnoletosť a ekonomicky sa osamostatnili, pričom len jedno spoločné dieťa žije v rodinnom dome, kde pred opustením viedli v minulosti manželia spoločnú domácnosť a ďalšie dve plnoleté deti odmietajú udržiavať osobné vzťahy so svojim otcom. Manželka v priebehu konania priznala mimomanželský pomer, ktorý považuje za svoju súkromnú záležitosť, ktorú pred manželom odmietla bližšie rozvádzať, tento je však potrebné považovať za jednu (nie však jedinú) z príčin trvalého rozvratu manželských vzťahov. Priebeh tohto súdneho konania a v ňom vykonané dokazovanie svedčí pre záver, že manželia medzi sebou nedokážu vytvoriť zdravé rodinné prostredie, keďže obaja manželia sa vzájomne slovne napádajú, nerešpektujú svoju dôstojnosť, nevážia si jeden druhého, pričom takto konštatované prejavy ich manželského vzťahu boli preukázané svedeckou výpoveďou ich spoločného syna Denisa a svedčia o nich aj listinné dôkazy doložené do spisu manželom. Hoci účastníkmi tvrdené skutočnosti o vzájomnom fyzickom napadnutí 27.2.2016 podľa názoru súdu preukázané neboli (doložená lekárska prepúšťacia správa z 2.3.2016 nepotvrdzuje žiadne zranenia manžela manželkou, vzhľadom k tomu, že z nemocničného ošetrenia bol prepustený so záverom len možného, nie však potvrdeného postkomočného syndrómu a v súvislosti so zranením kolena manželky ňou doložené potvrdenie z 27.2.2016 objektívne nesvedčí o jeho spôsobení práve manželom), uvedené nič nemení na závere, že obaja účastníci konania v manželstve porušili svoje vzájomné povinnosti definované v § 18 zákona o rodine, to znamená byť si v manželstve rovní, žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si a vytvárať zdravé rodinné prostredie. V priebehu konania manžel nepoprel tvrdenie manželky o svojom hrubom správaní voči nej, pričom o dôveryhodnosti týchto tvrdení manželky svedčí obsah výsluchu jedného zo synov účastníkov konania. Súd zároveň konštatuje,

že manžel v konaní nepreukázal (a ani ním v konaní navrhované dôkazy neboli spôsobilé preukázať) tvrdený alkoholizmus manželky, jej nehospodárne nakladanie so spoločnými majetkovými hodnotami, či zhoršovanie jeho morálneho kreditu v očiach ďalších osôb. Ani obsah pojednávania z 26.8.2019 v konaní o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a záver tohto konania nepotvrďuje ani jeho tvrdenia, že dôvodom podania návrhu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov bolo nehospodárne nakladanie manželky so spoločným majetkom, obsahuje však jeho vlastné tvrdenie o stave absolútnej nedôvery medzi manželmi a nemožnosti vzájomnej komunikácie. Je však zrejmé, že pokiaľ aj nejaká vzájomná komunikácia medzi manželmi (aj v rámci tohto konania) existuje, táto nemôže ani jedného z manželov utvrdzovať v rozhodnutí spoločne žiť, zdieľať spoločne radosti a starosti prítomné v bežnom rodinnom živote manželov, ani hľadať spoločné riešenia problémov a kríz, keďže je plná vzájomných výčitiek založených na konkrétnych skúsenostiach manželov napríklad pri hospodárení so spoločným majetkom, hlbokého neodpuštenia, prejavov antipatií, emocionálnych rozporov a dokazuje stratu akejkoľvek náklonnosti medzi manželmi a rovnako tak aj akejkoľvek nádeje pre vznik (obnovenie) priaznivejšieho a vzájomne prospešného rodinného prostredia. Vzájomné odlúčenie účastníkov pritom znamená odcudzenie oboch manželov v každej oblasti manželského života.

28. Vyššie opísané príčiny rozvratu manželstva vyvedené z vykonaného dokazovania tak podľa názoru súdu zapríčinili celkový rozvrat vzťahov medzi manželmi, riešenie ktorého by si vyžadovalo zásadný ústupok na strane oboch manželov, ku ktorému však nie je v skutočnosti žiaden z nich ochotný, keďže manželka v priebehu celého konania konzistentne zotrvávala na stanovisku, že si ďalšie spolužitie s manželom predstaviť nevie, odmieta ho pre nahromadené vzájomné krivdy a postoje, povahové rozdiely a minulé skúsenosti zo vzájomného spolužitia založené na jej ponižovaní manželom, čo považovala za prekážku akejkoľvek formy pokračovania ich manželského vzťahu. Zároveň tvrdenia manžela o jeho odpustení manželke v korelácii s jeho správaním v tomto konaní majúci symptómy znižovania morálneho kreditu manželky sa podľa názoru súdu javia ako nedôveryhodné a v konečnom dôsledku nespôsobilé prekonať trvalé rozvrátenie manželstva účastníkov konania.

29. Už citované ustanovenie § 22 a 23 Zákona o rodine nepredpokladá skúmanie viny niektorého z manželov na rozvrate manželstva, ale len skúmanie príčin rozvratu a jeho objektívnej existencie. Takýto rozvrat manželských vzťahov bol náležite vykonaným dokazovaním preukázaný, v konaní boli definované aj konkrétne príčiny tohto rozvratu a vzhľadom na plnoletosť detí pochádzajúcich z manželstva a absenciu iných dôvodov nie je podľa názoru súdu daná ani potreba takej spoločnej starostlivosti o deti, ktorá by mohla odôvodniť potrebu zachovania manželstva napriek nefunkčnosti vzájomných vzťahov medzi manželmi.

30. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je vážne a trvalo rozvrátené a obnovenie spolužitia nemá žiadnu perspektívu. To podľa § 23 ods. 1 v spojení s § 22 Zákona o rodine odôvodňuje zrušenie manželstva rozvodom. Preto súd návrhu na rozvod manželstva vyhovel a rozhodol tak v zmysle výroku rozsudku.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo je dané aj samotnou povahou konania o rozvod manželstva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.